

Meteorian 2008-2011

- en prisbelönt publikfavorit

- **Besökscentret Meteorica Söderfjärden har blivit en etablerad attraktion för besökare från när och fjärran. Meteorians uppskattade gröna koncept blev hösten 2011 belönad med ett nordiskt miljöpris – NORDENS GRÖNA BÄLTE. Ett internationellt erkännande för den bärande idén om hållbar utveckling i utställning och energiproduktion.**

Centret öppnades sommaren 2008. Fram till hösten 2011 har nära 14 000 besökare räknats in på Meteorians utställning. Men hela Meteoricaområdet har haft en mångdubbel besöksskara – ca 30 000 – då man inkluderar astronomiska observatoriet och de ständigt tillgängliga attraktionerna: fågeltornet, balansbommen TellusTimeLine, uteutställningen, vindmöllan och solpanelerna. Många skolgrupper besöker under höstar och vårar utställningen. Internationella gäster syns också ofta vid Meteorian – allt från naturforskare

och kongressdeltagare till turister och mediafolk. Även under 2011 gästades Meteorian av många långväga besökare. ”Extremely interesting visit” skrev en besökare från England i gästboken. Han kom i juli tillsammans med ett sjuttioal kryssningsresenärer från England, Australien, Nya Zeeland och USA. Till årets mest exklusiva gäster hörde ett japanskt TV-team som i utställningen fann multimedien och vårt bildmaterial så proffsigt och intressant att de önskade få en del Söderfjärden bilder för sin produktion av en film om landhöjning.

Många skolgrupper besöker Meteorian under våren och hösten. På bilden elever från Norra Korsholms skola vid ett besök i maj 2011 tillsammans med elever från Italien, Portugal, Turkiet och Tyskland i ett internationellt elevutbyte inom ramen för ett Comeniusprojekt.

På bilden nedan ses **Engelska fotbollslandslaget-U 17** som i augusti 2010 deltog i en turnering i Vasa och då hade "a day off" för ett besök vid Meteorian.

Här presenterar kraterguiden

Chatarina Fjällström utställningen för spelarna och lagledningen

I den röksvärtade rian bjuds besökarna på Söderfjärdens dramatiska historia - en tät berättelse från meteoritkraterns uppkomst för 520 miljoner år sedan fram till nutid. Meteorians utställning ger många besökare ny och överraskande information. En särskild minnesvärd upplevelse är den tio minuter långa multimedien - med spektakulära ljus- och ljud effekter.

Meteorians kraterguiden har mött mångt tindrande öga, då besökare från olika håll i världen och i alla åldrar fascinerats av den unika berättelsen om Söderfjärden. Söderfjärden bär på spåren av den rymdbumling som i tiden

rände in jordklotet och bildade den kraterrundel som vi ser idag. Jorden fick här en hälsning från rymden. Här erbjuder också Meteorians observatorium besökarna en möjlighet att se miljontals ljusår ut i universum. Kombinationen rymdnedslagsplats och rymdutsiktsplats blir fantasieggande och lärorik. Lägg därtill att Söderfjärden under hösten är Finlands viktigaste tranrastplats - med ett dagsrekord på nästan 8 000 tranor. Meteorian ligger dessutom mitt ute på den majestätiska slätten - den torrlagda fjärden, kornboden på 2 300 hektar.

Meteorian från ovan
sommaren 2011. Flygfoto:
Pertti Malinen © Sundom
bygdeförening/ Meteorian-
sektionen.

Platsen är unik på Moder Jord och därför har Meteorians fokus på kraterns helhet rönt en påtaglig uppskattning av tusentals besökare. På utställningen kan besökarna utöver multimedien bekanta sig med många fantasieggande och lärorika element: en miniatyrkrater,

illustrationer till Söderfjärdens historia i målningar och ljusskåp, sällsynta meteoriter, ett mikroskop med chockad kvarts i ett tunnslip av en borrkärna ur kratern samt med ett trandiorama, fågelljud "on demand" och Söderfjärdens odlingsväxter.

På Meteorians gård finns en enkel, ständigt tillgänglig och uppskattad attraktion: **TellusTimeline** är en tidsvandring på en balansbom för små och stora.

Skolgrupp på balansbommen >

Barnens balansbom är 4 567 centimeter (45,67 m) lång, vilket motsvarar jordens ålder 4 567 miljoner år. 1 cm på bommen motsvarar alltså 1 miljon år. Vandringen startar vid jordens och solsystemets uppkomst för 4 567 miljoner år sedan (MA) och sedan kan man via olika stolpar på vägen balansera fram till idag. Där finns t.ex. livets uppkomst för omkring 3 800 MA, Vasa granitens uppkomst 1 880 MA, Söderfjärdens uppkomst 520 MA och dinosauriernas utplånande 65 MA.

Den moderna människans - Homo sapiens - ytterst korta tid på jorden ca 200 000 år visas med en 2 millimeter tunn glasskiva på den sista stolpen, som representerar nutid.

BIG BANG - universums uppkomst för ca 13 700 miljoner år sedan markeras av en stolpe som ligger 137 m från nuet.

Ett tjugotal personer har genomgått utbildning – en ny kurs hölls våren 2011 - för att fungera som Meteorologi guider. Med certifierade, språkkunniga krater guider kan unga

och äldre besökare ges insikter och upplevelser om den unika platsen.

Webbsidor - www.meteorio.fi – Här finns utöver allmän information även aktualiteter och möjlighet att boka gruppbesök online.

Inför säsongerna har en Meteoriofolder tryckts med text på svenska, finska och engelska. Den har spritts via olika kanaler. Information om Söderfjärden och Meteorian har gratis gått ut genom tiotals medier.

Sundom bygdeförening upprätthåller Meteorian i samarbete med Astronomiska föreningen Vasa Andromeda, som ansvarar för observatoriet.

Partiell solförmörkelse och halofenomen 4.1. 2011 vid Meteorio Söderfjärden. Andromeda-astronomerna Birger Finskas, Hans Lindén, Johan Wadström, Kaj Höglund och Steve Mattsson. YLE:s finska riksnyheter sände ett inslag från evenemanget vid Meteorian. Bilden ovan av Matts Andersén var publicerad i astronomiska tidskriften Tähdet ja Avaruus nr 2/11.

All elektricitet för Meteorian produceras på plats med en vindmölla, solpaneler och en generator. Vasa universitet

och Vasa energiinstitut bedriver forskning i energikällaren kring grön energi och automation.

Gäster från Miljöministeriet, fr. v. kanslichefen Hannele Pokka och konsultativa tjänstemannen Hannele Nyroos i Meteorians cafeteria vid en information i juni 2010 om projektet Minskning av sura sulfatjordars miljörisiker - metoder för anpassning till klimatförändringen (CATERMASS).

Miljögeolog Peter Edén (t.h.), Geologiska forskningscentralen, berättar här om de sura jordarnas uppkomst. Ytterligare i publiken bl.a. från ProAgria Henrik Ingo (delvis skynd bakom Nyroos), Rainer Rosendahl (stående vid dörren) och Antti Siljamäki (sittande vid projektorns vänstra kant) samt från ELY/NTM-centralen Esa Koskeniemi (sittande framme i mitten).

Skyltning och parkeringsmöjligheter har förbättrats på Söderfjärden under åren 2010-2011 i samarbete med väglaget och med ekonomiskt stöd från Vasa stad. Sommaren 2011 sattes nya kart- och infotavlor upp för att guida besökare till Meteorian och till parkeringsplatser för fågelskådare.

Svensk lärarfortbildning. Lärare från Höga kusten i Sverige deltog i Kvarkenrådets kurs vid Meteorian sommaren 2009. På bilden redovisar gruppen sina kraterkunskaper med Meteoribygggnaden, vindmölla och fågeltorn i bakgrunden.

Några Meteoribesökare 2010 och 2011

3.9: Forskare från Network on Impact Research (NIR)
<http://www.geo.uio.no/nir/lappajarvi> 2010/photo/

JARMO KORTENIEMI (C) 2010

Trankväll i fågeltornet 2010

Nordiska idrottslärare studerar
TellusTimeLine sommaren 2011

Elever från Oravais Centrumskola

Månen i sikte

Öppet hus 17.9 2011 med över 500 besökare

Sundomelever på tidsresa till
år 1926, då Söderfjärden blev
torrlagd

